

T.C.
ANKARA
BÖLGE DARE MAHKEMESİ
8. DARE DAVA Dairesi
ESAS NO : 2021/1780
KARAR NO : 2022/51

İSTİNAF BA VURUSUNDA

BULUNAN (DAVALI) : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI/ANKARA
VEKİLLER : HUK. MÜHÜR. MEHMET AK F. KAYAR/Aynı yerde

KARŞI TARAF (DAVACI) : METRO GROSSMARKET BAKIRKÖY ALI VERİMLİ HİZMETLER
T.C. KARAYERİ M. TED. KURUMU
VEKİLLER : AV. AH. N. ARDIYOK
-UETS[16273-72443-48625]

İSTEMİN ÖZETİ : 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 9. maddesinin dördüncü fıkrası gereğince, kısa kararın tebliğinden dosyaya ilişkin soruşturma süreci tamamlanana kadarki süre zarfında, gıda ve temizlik ürünlerinde yapılacak tüm fiyat artışları hakkında Kurumun belirleyeceği format ve süre içinde Kurumun bilgilendirilmesi ekinde, davacı şirket hakkında tedbir alınmasına ilişkin Rekabet Kurulunun 07.05.2020 tarih ve 20-23/298-145 sayılı kararının ve bu kararın uygulanmasına yönelik tesis edilen davalı idarenin 12.05.2020 tarih ve E.6234 sayılı iktidarının iptali istemiyle açılan davada; dava konusu edilen Rekabet Kurulunun 07.05.2020 tarih ve 20-23/298-145 sayılı kararının ve bu kararın uygulanmasına yönelik tesis edilen davalı idarenin 12.05.2020 tarih ve E.6234 sayılı iktidarının iptaline ilişkin kısmının Rekabet Kurulunun 22.10.2020 tarih ve 20-47/648-M sayılı kararı ile kaldırılmasına karar verildiği, bu nedenden dolayı da davanın konusuz kalması nedeniyle iktidarın esas hakkında karar verilmesine olanak bulunmadığı gerekçesiyle konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına, davalı idarenin davanın açılmasına yol açtığından dolayı da yargılama giderileri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine ilişkin olarak Ankara 14. Daire Mahkemesi'nce verilen 22/10/2021 tarih ve E:2020/980, K:2021/1825 sayılı kararın, davalı idare tarafından; aleyhlerine yargılama giderilerine ve vekalet ücretine hükmedilmesinin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek istinaf başvurusunun kabulü ile kararın bu bu kısımlarının kaldırılması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Mahkeme kararında hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek istinaf başvurusunun reddi gerektiği savunulmuştur.

TÜRK MİLLET ADINA

Karar veren Ankara Bölge Daire Mahkemesi 8. Daire Dava Dairesince 2577 sayılı Yasanın de iktidarın 45. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek gereğince görüldü:

Dava; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 9. maddesinin dördüncü fıkrası gereğince, kısa kararın tebliğinden dosyaya ilişkin soruşturma süreci tamamlanana kadarki süre zarfında, gıda ve temizlik ürünlerinde yapılacak tüm fiyat artışları hakkında Kurumun belirleyeceği format ve süre içinde Kurumun bilgilendirilmesi ekinde, davacı şirket hakkında tedbir alınmasına ilişkin Rekabet Kurulunun 07.05.2020 tarih ve 20-23/298-145 sayılı kararının ve bu kararın uygulanmasına yönelik tesis edilen davalı idarenin 12.05.2020 tarih ve E.6234 sayılı iktidarının iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı Daire Yargılama Usûlü Kanunu'nun 24. maddesinin (f) bendinde, kararlarda yargılama giderleri ve hangi tarafa yükletileceğinin belirtileceği; 31. maddesinde, yargılama giderleri hususunda Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanunu hükümlerinin uygulanacağı kurala bağlanmıştır; anılan madde ile atıfta bulunulan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Yargılama giderlerinin kapsamı" başlıklı 323. maddesinin () bendinde, "vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücreti"

T.C.
ANKARA
BÖLGE DARE MAHKEMESİ
8. DARE DAVA DARESİ
ESAS NO : 2021/1780
KARAR NO : 2022/51

yargılama giderleri arasında sayılmış ; 326. maddesinin (1) numaralı fıkrasında, yargılama giderlerinin aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verileceği ; 331. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise, davanın konusuz kalması sebebiyle davanın esas hakkında bir karar verilmesine gerek bulunmayan hâllerde, hâkimin, davanın açıldığı tarihteki haklılık durumuna göre yargılama giderlerini takdir ve hükmedeceği ; 332. maddesinde ise, yargılama giderlerine mahkemece re'sen hükmedileceği belirtilmiştir.

Yargılama giderleri genel olarak, yargılama faaliyetinin başlaması, devamı ve sonuçlanması için ödenmesi lazım gelen harç, masraf ve ücretlerin tamamını ifade etmektedir. Kural olarak yargılama giderlerinin, yargılama sonunda aleyhine hüküm kurulan taraftan alınmasına karar verilir. Yargılama giderlerine tarafların talepte bulunmalarına gerek olmaksızın mahkemece re'sen hükmedilir.

Vekâlet ücreti, vekille takip edilecek davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücreti ve avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan vekâlet ücreti olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Darü Yargılama Usûlü Kanunu ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yargılama giderlerine ilişkin kuralları incelendiğinde, vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücretinin yargılama gideri olarak kabul edildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, yargılama giderleri arasında sayılan vekâlet ücretinin hangi tarafa yükletildiğinin kararda gösterilmesi gerekmektedir. Takdir olunacak vekâlet ücreti tutarı ise, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre belirlenmektedir.

Görüldüğü üzere yargılama giderleri; harçlar, yargılama sırasında yapılan masraflar ve vekâlet ücretinden oluşmaktadır.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 294. maddesinde yargılama sonunda uyuşmazlığın esas hakkında verilen nihai kararın "hüküm" olduğu, 297. maddesinde ise yargılama giderlerinin hükmün kapsamı içerisinde yer aldığı kurala bağlanmıştır. Olup yargılama sonunda verilen nihai kararda (hüküm) yargılama giderlerinin hangi tarafa yükletildiğinin belirtilmesi gerekmektedir.

Davanın konusuz kalması, davanın esasını incelenerek yargılama sonunda verilecek hüküm ve davaya son veren taraf ilemlerinde yargılamayı sona erdiren durumlardan biridir. Davanın açılmasından sonra, davanın konusunun veya davacının dava açmaktaki hukukî yararının ortadan kalkması durumunda dava konusuz kalır. Dava konusuz kaldığında esas hakkında yargılama yapılmasına ve hüküm kurulmasına gerek kalmaz. Öte yandan, davanın konusuz kalması hâlinde nasıl bir karar verileceğine ilişkin usul kanunlarımızda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, davanın konusuz kalması durumunda davanın esas hakkında karar verilmesine gerek bulunmadığından, mahkemece konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmelidir.

Her ne kadar, davanın konusuz kalması durumunda esas hakkında yargılamaya devam edilerek karar verilmesine gerek kalmamakta ise de, yargılama giderleri hakkında bir karar verilmesi gerekmektedir. Zira, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Esastan sonuçlanmayan davada yargılama gideri" başlıklı 331. maddesinin 1. fıkrasında, "Davanın konusuz kalması sebebiyle davanın esas hakkında bir karar verilmesine gerek bulunmayan hâllerde, hâkim, davanın açıldığı tarihteki haklılık durumuna göre yargılama giderlerini takdir ve hükmeder." kuralı yer almaktadır. Davanın açıldığı tarihteki haklılık durumunun nihai olarak ortaya konulabilmesi ise, yargılama giderleri bakımından yargılamaya devam edilmesini gerekli kılmaktadır. Bu itibarla, davanın konusuz kalması durumunda mahkemece yargılama giderleri bakımından yargılamaya devam edilerek, davanın açıldığı tarihteki haklılık durumunun tespit edilmesi ve bu tespiti göre yargılama giderlerine hükmedilmesi gerekmektedir.

Uygulamada mahkemelerce davanın konusuz kalması durumuna ilişkin olarak davanın açıldığı tarihteki haklılık durumu değerlendirilirken, davalı idarenin "davanın açılmasına sebebiyet verip vermediği" noktasında bir değerlendirme yapılmaktadır. Oysa, söz konusu kavramın mevzuatımızda ne de örnekte yeri bulunmaktadır. Esasen, davalı idareler tesis ettiği iddialer veya yaptığı düzenlemelerle idarî yargıda görülen davaların tamamının açılmasına sebebiyet vermektedirler. Bu dünceden hareketle konusu kalmayan davaların tamamında, davanın açılmasına sebep olduğundan bahisle davalı idareler

T.C.
ANKARA
BÖLGE DARE MAHKEMESİ
8. DARE DAVA DA RES
ESAS NO : 2021/1780
KARAR NO : 2022/51

aleyhine yargılama giderine hükmedilmesi hukuka aykırı sonuçların doğmasına yol açar. Bu itibarla, konusu kalmayan davalarda, davanın esası bakımından yargılama sona ermekte ise de, yargılama giderleri açısından yargılamaya devam edilerek tarafların davanın açıldığı tarihteki haklılık durumlarının tespit edilmesi gerekmektedir.

Bu noktada, hüküm aşamasında ortaya çıkan "haklılık durumu" ile davanın açıldığı tarihteki "haklılık durumu" kavramları arasındaki farka değinmek gerekmektedir. Bir davada, hüküm verilebilir aşamaya gelinceye kadar çeşitli yargısal faaliyetlerde bulunularak tarafların haklılık durumu araştırılmakta, yargılama sonunda verilen hükümlerle birlikte tarafların haklılık durumu nihai olarak ortaya çıkmaktadır. Esasen, bakılmakta olan bir davada tarafların haklılık durumunun nihai olarak tespit edilebilmesi için öncelikle dosyanın tekemmül etmesi, gerektiğinde keşif, bilirkişi, ara karar veya duruma gibi çeşitli yargısal faaliyetlerde bulunulması gerekmektedir. Davanın konusuz kalması durumunda yargılama giderleri bakımından davaya devam edilerek, davanın açıldığı tarihteki haklılık durumunun tespit edilmesi gerekmektedir ise de; bu aşamada yapılacak haklılık durumu tespitinin, davanın esası hakkında hüküm verecek düzeyde bir araştırma yapmayı zorunlu kılmayan, davanın konusuz kaldığı andaki mevcut duruma göre yapılan bir haklılık değerlendirilmesini ifade ettiğinin kabulü gerekir. Aksi hâlde, konusu kalmadığından bahisle davanın esası hakkında karar verilmesine gerek bulunmayan davalarda, sadece yargılama giderlerinin hangi tarafa yükletilmesi gerektiğine karar verilebilmesi amacıyla, adeta davanın esası hakkında bir karar veriyormuşçasına yargılama faaliyetinde bulunulması zorunluluğudur ki, bu durum ne usûl ekonomisi ne de yargılama faaliyetinin amacıyla bağdaşmaz.

Öte yandan, tarafların haklılık durumunun nihai olarak tespiti esasen yargılama sonunda verilen hüküm ile birlikte mümkün olduğundan, davanın açıldığı tarihteki haklılık durumunun tespiti çoğu zaman pek mümkün olamamaktadır. Her ne kadar, davanın konusuz kalması durumunda ideal olan yargılama giderleri bakımından yargılamaya devam edilerek davanın açıldığı tarihteki haklılık durumunun tespit edilmesi ise de, haklılık durumu tespitinin nihai olarak ortaya konulabilmesi için uzun bir yargılama faaliyetine ihtiyaç duyulduğundan, davanın konusuz kaldığı andaki mevcut duruma göre davanın açıldığı tarihteki haklılık durumunun tespit edilememesi hâlinde, herhangi bir haklılık değerlendirilmediğinden bahisle yargılama giderlerinin taraflar üzerinde bırakılmasına ve vekâlet ücretine hükmedilmemesine karar verilmesi seçeneği usûl ekonomisi ve yargılama faaliyetinin amacına daha uygun dündür. Zira, dosya tekemmül etmeden veya yeterli araştırma yapılmadan bir haklılık değerlendirilmesi yapılması ve buna bağlı olarak hükmedilecek yargılama giderleri, taraflar açısından hukuka aykırı sonuçların doğmasına sebep olabilecektir.

Uygulamada bazı mahkemeler tarafından, konusu kalmayan davalarda haklılık durumu değerlendirilmediğinden bahisle yargılama giderlerinin taraflar üzerinde bırakılmasına karar verilmekle birlikte, toplam yargılama gideri taraflara eşit olarak paylaştırılmaktadır. Oysa, yargılama giderlerinin taraflar üzerinde bırakılmasında aslolan, tarafların kendi yaptıkları masraf ve giderlere katlanmasıdır.

stinaf başvurusuna konu edilen Mahkeme kararı incelendiğinde; " ... 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 9. maddesinin dördüncü fıkrası gereğince kısa kararın tebliğinden dosyaya ilişkin soru turma süreci tamamlanana kadarki süre zarfında gıda ve temizlik ürünlerinde yapılacak tüm fiyat artışları hakkında Kurumun belirleyeceği format ve süre içinde Kurumun bilgilendirilmesi ekinde davacı hakkında tedbir alınmasına ilişkin Rekabet Kurulunun 07.05.2020 tarih ve 20-23/298-145 sayılı kararının ve bu kararın uygulanmasına yönelik tesis edilen davalı idarenin 12.05.2020 tarih ve E.6234 sayılı iktisadî tedbire ilişkin kısmının Rekabet Kurulunun 22.10.2020 tarih ve 20-47/648-M sayılı kararı ile kaldırılmasına karar verildiği anlaşılmaktadır. / Bu durumda; davanın konusuz kalması nedeniyle davanın esası hakkında karar verilmesine olanak bulunmamaktadır. ... " gerekçesiyle konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verildiği ve davanın açılmasına sebebiyet verdiğinden

T.C.
ANKARA
BÖLGE DARE MAHKEMESİ
8. DARE DAVA DA RES
ESAS NO : 2021/1780
KARAR NO : 2022/51

bahisle de davalı idare aleyhine yargılama gideri ile vekâlet ücretine hükmedildi i anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, konusu kalmadı ndan bahisle davanın esası hakkında karar verilmesine gerek bulunmayan davada, davanın açıldı ı tarihteki tarafların haklılık durumu tespiti yapılamadı ndan, yargılama giderlerinin taraflar üzerinde bırakılmasına ve vekâlet ücretine hükmedilmemesine karar verilmesi gerekirken, davanın açılmasına sebebiyet verdi inden bahisle davalı idare aleyhine yargılama giderine ve vekâlet ücretine hükmedilmesinde usûl kurallarına uygunluk bulunmamaktadır.

Bu nedenle 2577 sayılı Kanun'un 45. maddesi uyarınca, Ankara 14. dare Mahkemesi'nce verilen 22/10/2021 tarih ve E:2020/980, K:2021/1825 sayılı kararının hüküm fıkrasının "*Yargılama giderlerinin taraflar üzerinde bırakılmasına, vekâlet ücretine hükmedilmemesine*" ekinde belirlenmesi ve bu şekilde hükme bağlanması gerektiği anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, **davalı tarafın istinaf ba vurusunun KABULÜ** ile Ankara 14. dare Mahkemesi'nce verilen 22/10/2021 tarih ve E:2020/980, K:2021/1825 sayılı kararının hüküm bölümünde yer alan; "*... davalı idare davanın açılmasına yol açtı ndan dolayı a a ıda dökümü yapılan 445,10-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 2.040,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, ...*" **ili kin kısmının KALDIRILMASINA**; taraflar yönünden vekalet ücretine hükmedilmemesine, a a ıda dökümü yapılan, mahkeme safhasına ait toplam 141,10 TL yargılama giderinin davacı, istinaf safhasına ait 178,60 TL yargılama giderinin ise davalı idare üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan miktarın istenilmesi halinde istinaf ba vurusunda bulunan tarafa iadesine, 2577 sayılı Yasanın de i ik 46. maddesi uyarınca kararın tebli ini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde **Danı tay ilgili Dairesine temyiz yolu açık olmak üzere**, 19/01/2022 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

Ba kan
ERGÜN ÖZCAN
32728

Üye
HÜSEY N MISIR
38043

Üye
TU BA SÜRÜCÜ
101135

YARGILAMA G DERLER :

(Mahkeme Safhası) (Davacı)
Ba vuru Harcı : 54,40 TL
Karar Harcı : 54,40 TL
Vekalet Harcı : 15,60 TL
YD Harcı : 238,20 TL
Posta Gideri : 82,50 TL
TOPLAM : 445,10 TL

(istinaf Safhası) - (Davalı)
Ba vuru Harcı : 162,10 TL
Tebliğat Gideri : 16,50 TL
TOPLAM : 178,60 TL

M.S.